

بررسی وارونگی اینترون ۲۲ نوع I و II ژن فاکتور هشت انعقادی در بیماران هموفیلی A شدید با استفاده از روش IS-PCR

فرگس روزافرای^۱، لیلا کوکبی^۲، سیروس زینلی^۳، مرتضی کریمی‌پور^{۴*}

چکیده

زمینه و هدف: هموفیلی A یک اختلال خونریزی‌دهنده وابسته به جنس مغلوب است. این بیماری به علت وقوع جهش در ژن فاکتور هشت ایجاد می‌شود. وارونگی اینترون ۲۲، شایع‌ترین جهش مسبب ایجاد هموفیلی A شدید بوده که با استفاده از روش‌های Southern blot و واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز، قابل تشخیص است. این مطالعه با هدف تعیین وارونگی اینترون ۲۲ نوع I و نوع II، در بیماران هموفیلی A شدید با استفاده از روش IS-PCR انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه روی ۳۰ بیمار هموفیلی A با کمتر از ۱٪ سطح نرمال فعالیت فاکتور هشت انجام شد. بعد از اخذ رضایت‌نامه از بیماران، استخراج DNA ژنومی از لوکوسیت‌های خون محیطی صورت گرفت. DNAهای استخراج شده پس از حلقوی‌شدن (هضم شدن توسط BclII، سپس اتصال قطعات حاصل توسط آنزیم لیگاز)، به عنوان الگو برای تکثیر IS-PCR مورد استفاده قرار گرفتند.

یافته‌ها: در ۳۰ بیمار هموفیلی A شدید، ۴۰٪ بیماران وارونگی اینترون ۲۲ نوع I و ۶٪ بیماران وارونگی اینترون ۲۲ نوع II داشتند.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد نوترکیبی بین اینترون (۲۲h-۱) در ژن فاکتور هشت و کپی‌های آن (۲۲h-۲، ۲۲h-۳) که در جهتی مخالف با اینترون ۲۲h-۱ قرار می‌گیرند به ترتیب سبب ایجاد وارونگی نوع II و نوع I می‌شود که وارونگی اینترون ۲۲ نوع I از نوع II شایع‌تر است. همچنین با استفاده از IS-PCR به عنوان روشی کم‌هزینه می‌توان در زمان صرفه‌جویی و تشخیص مولکولی وارونگی را نیز ارتقا بخشید. این روش در ارزیابی ناقلين، افراد بیمار و تشخیص پیش از تولد در بیماری هموفیلی A نیز کاربرد دارد.

کلید واژه‌ها: هموفیلی A؛ وارونگی کروموزوم؛ PCR.

لطفاً به این مقاله به صورت زیر استناد نمایید:

Rouzafzay N, Kokabi L, Zeinali C, Kiarimipour M. A study of intron 22 inversion type i and ii of coagulation factor 8 gene in patients with severe hemophilia a using IS-PCR technique. Qom Univ Med Sci J 2013;7(5):28-34. [Full Text in Persian]

^۱کارشناس ارشد بیوشیمی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی انتیتو پاستور ایران، تهران، ایران.

^۲دانشجوی دکتری زیست فن‌آوری پزشکی، بخش پژوهشی مولکولی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی انتیتو پاستور ایران، تهران، ایران.

^۳دانشیار ژنتیک انسانی، بخش پژوهشی مولکولی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی انتیتو پاستور ایران و تحقیقات ژنتیک انسانی کوثر، تهران، ایران.

^۴استادیار زیست فناوری پژوهشکی، بخش پژوهشکی مولکولی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی انتیتو پاستور ایران، تهران، ایران.

*نویسنده مسئول مکاتبات: مرتضی کریمی‌پور، بخش پژوهشکی مولکولی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی انتیتو پاستور ایران، تهران، ایران؛

آدرس پست الکترونیکی:
morteza karimi@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۱/۶/۵

تاریخ پذیرش: ۹۱/۷/۱۳

مقدمه

صورت می‌گیرد (۱۵-۱۳، ۶، ۵). اختلالات ژنتیکی که منجر به ایجاد هموفیلی A می‌شوند متشکل از: حذف وارونگی ژئی، جهش‌های نقطه‌ای و جابجایی است. وارونگی اینترون ۲۲ در ۴۰-۴۵٪ بیماران هموفیلی A شدید می‌تواند علت بیماری باشد. وارونگی اینترون ۲۲ (Inv22)، به طور ویژه در میوز مرد در دوران جینی آغاز می‌شود و در نتیجه نوترکیبی مشابه درون کروموزومی بین یک ناحیه ۹/۵kb درون اینترون ۲۲ فاکتور هشت (Int ۱-۲۲h) و کپی‌های به صورت معکوس (Int ۲۲h-۲، Int ۲۲h-۳) اتفاق می‌افتد، که نتیجه آن تاخوردن سر کروموزوم است. در اثر وارونگی، اگزون‌های ۱-۱۶ معکوس شده و در جهت مخالف با اگزون‌های ۲۶-۲۳ قرار می‌گیرند. توالی ۲۲h-۲ در فاصله ۵۰۰kb و ۲۲h-۳ در فاصله ۶۰۰kb از اینترون ۲۲h-۱ قرار دارند. بسته به اینکه کدام تکرار اینترون ۱-۲ در وارونگی شرکت کند، دو نوع وارونگی Type I (که اینترون ۲۲h-۳ در ایجاد نوترکیبی دخالت دارد) و Type II (که اینترون ۲۲h-۲ در ایجاد نوترکیبی دخالت دارد) به وجود می‌آیند. وارونگی نوع I، ۵ برابر نسبت به نوع II، شایع تر است (۲۰-۱۶، ۵، ۲).

روش‌های بررسی ژنتیکی هموفیلی A به دو صورت مستقیم و غیرمستقیم انجام می‌شود. روش‌هایی نظیر blot Southern و PCR، تعیین توالی DNA برای بررسی مستقیم موتاسیون‌های ژئی هموفیلی A مورد استفاده قرار می‌گیرد (۵). در روش LD-PCR (Long Distance-PCR) برای بررسی وارونگی، با توجه به اندازه بزرگ قطعه مورد بررسی، تنظیم PCR، مشکل و زمانی بر بوده، همچنین نیاز به توانایی بالای کاربر دارد (۱۷). blot Southern روشی دقیق اما سخت و خطرناک است (۱۸). ارزیابی ژن معیوب فاکتور هشت به روش غیرمستقیم (آنالیز پیوستگی) با استفاده از شاخص‌های چند شکلی (پلی‌مورف) هم در درون و هم خارج از ژن فاکتور هشت در بین اعضای فامیل صورت می‌گیرد. به طور کلی آنالیز پیوستگی از نظر تکنیکی ساده و برای اکثر خانواده‌ها قابل استفاده است، اما چندین محدودیت برای استفاده از آن وجود دارد (۵). با توجه به اینکه حدود ۴۵٪ موارد هموفیلی A شدید به علت وارونگی در اینترون ۲۲ ژن فاکتور هشت رخ می‌دهد، معمولاً در بررسی مولکولی این

هموفیلی A یک اختلال انعقادی ارثی وابسته به جنس مغلوب است. اختلال در ژن کدکننده فاکتور هشت منجر به ایجاد نقص یا فقدان پروتئین فاکتور هشت انعقادی در پلاسمما می‌شود که تشکیل لخته را مشکل ساخته و سبب خونریزی طولانی مدت می‌گردد. شیوع هموفیلی A، یک مورد در هر ۵۰۰۰ نوزاد زنده پسر می‌باشد (۷). تشخیص این بیماری با استفاده از علائم بالینی و تست‌های آزمایشگاهی مناسب مانند سنجش فعالیت فاکتور هشت انعقادی، PT (زمان پروترومبین) و aPTT (زمان پروترومبین ترومبوپلاستین) (فعال) صورت می‌گیرد که در افراد هموفیلی، PT طبیعی و aPTT طولانی مدت و سطح فعالیت فاکتور هشت انعقادی در پلاسمما سه نوع هموفیلی A وجود دارد، بیماران هموفیلی با کمتر از ۱٪ میزان فعالیت فاکتور هشت دارای هموفیلی شدید بوده که تقریباً ۵۰٪ تمام بیماران را شامل می‌شوند. ۱۰٪ بیماران، میزان فعالیت فاکتور هشت آنها، ۱-۵٪ سطح نرمال است که هموفیلی A متوسط دارند و ۴۰٪ مابقی نیز هموفیلی خفیف داشته که سطح فعالیت فاکتور هشت در پلاسمای آنها بین ۵-۳۰٪ سطح نرمال می‌باشد (۹) (۵-۷).

موادی که برای درمان هموفیلی به کار برده می‌شوند شامل: کنستانترهای فاکتور هشت، کرایوپریپتیت‌ها، کنستانترهای فاکتورهای انعقادی به دست آمده از پلاسمما و فاکتورهای انعقادی نوترکیب است (۱۲-۱۰، ۶، ۵). از جمله عوارض درمان در افراد هموفیل می‌توان به انتقال آلدگی ویروسی از راه تزریق فرآورده‌های خونی و ایجاد مهارکننده (آنٹی‌بادی) علیه فاکتورهای دریافتی اشاره نمود (۵). ژن فاکتور هشت بر روی انتهای بازوی بلند کروموزوم X (Xq28) قرار دارد. اندازه این ژن ۱۸۶kb بوده و مشتمل بر ۲۶ اگزون است، که به طول mRNA ۹kb را ایجاد می‌کند. بیوستتر فاکتور هشت عمدها در کبد اتفاق می‌افتد. پروتئین فاکتور هشت انعقادی kd ۳۰۰ و وزن و ۲۲۳۲ آمینواسید دارد و به صورت هترودایمر که دارای زنجیره سنگین شامل دومین‌های A1-A2-B و زنجیره سبک شامل دومین‌های A3-C1-C2 می‌باشد، ترشح می‌شود. ارتباط بین زنجیره‌های سبک و سنگین توسط یون‌های فلزی دوظرفیتی

شده بود، به عنوان کنترل مثبت در نظر گرفته شد. به طور خلاصه در این روش، ابتدا DNA استخراج شده به صورت حلقوی درآمد، که برای این منظور معادل $2\text{ }\mu\text{L}$ از DNAهای تخلیص شده با $20\text{ }\mu\text{L}$ واحد آنزیم محدودالاثر BclII (فرمنتاز، کانادا) به مدت $4\text{--}5$ ساعت در دمای 55°C مورد هضم آنزیمی قرار گرفت. سپس قطعات حاصل توسط فنول کلروفرم و رسوب اتانول خالص‌سازی شده و برای ایجاد DNA حلقوی تحت تأثیر 3 واحد آنزیم T4 لیگاز (فرمنتاز، کانادا) در حجم نهایی 1 mL در 15°C به مدت $14\text{--}16$ ساعت قرار گرفت. خالص‌سازی قطعات DNA با استفاده از ستون‌های تخلیص یا فنول کلروفرم و رسوب با اتانول انجام شد. رسوب DNA سپس در 1 mL $15\text{--}30$ به صورت محلول درآمده و به منظور استفاده برای PCR آماده شد. IS-PCR با استفاده از 1 mL از DNA حلقوی به منظور ارزیابی وارونگی ایترون 22 در حجم نهایی 1 mL برای هر واکنش شامل $0.6\text{ }\mu\text{m}$ از هر پرایمر، 0.5 U از آنزیم Taq پلیمراز (سیناژن، ایران)، $200\text{ }\mu\text{m}$ دئوكسی نوکلئوتید تری فسفات (dNTPs) ($\text{Tric-Cl } 6\text{ mM}, \text{KCl } 10\text{ mM}, \text{MgCl}_2 1/5\text{ mM}$ PCR بافر 10 X) در این روش انجام شد. دو جفت آغازگر برای بررسی وارونگی‌های ایترون 22 مورد استفاده قرار گرفت. همچنین آغازگرهای IU/ID برای تکثیر الی نرمال ایترون 22 (جفت باز)، آغازگرهای $3\text{U}/ID$ برای بررسی وارونگی ایترون 22 نوع I (قطعه 333 جفت بازی) و آغازگرهای $2\text{U}/ID$ ، جهت بررسی وارونگی ایترون 22 نوع II (قطعه 385 جفت بازی) به کار برده شد. اطلاعات مربوط به آغازگرهای در جدول آورده شده است.

جدول: مشخصات آغازگرهای مورد استفاده برای بررسی وارونگی ایترون 22

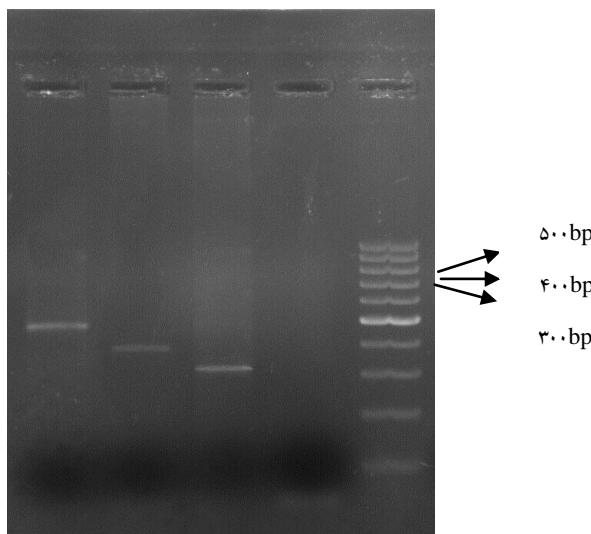
نام آغازگر	توالی آغازگر	نام آغازگر
NC_00009/23		
۱۵۳۷۵۸۵۸۷-۶۰۸	ACATACGGTTAGTCACAAGT	ID
۱۵۴۳۳۳۴۲۶-۴۸	CTCACATTGTTCTGTAGTC	3U
۱۵۳۷۷۹۷۳-۵۰	CCTTCAACTCCATCTCCAT	IU
۱۵۴۲۷۰۷۷۵-۹۵	ACGTGTCTTTGGAGAAGTC	2U

برنامه دمایی جهت انجام IS-PCR از این قرار بود: 94°C به مدت 2 دقیقه، تکرار 32 چرخه دمایی 94°C به مدت ۳۰ ثانیه، 60°C به مدت 1 دقیقه، در 72°C به مدت $1/30$ دقیقه.

بیماری ابتدا این وارونگی باستی مورد ارزیابی قرار گیرد. Rossetti و همکاران (سال 2005) با استفاده از روش I-PCR وارونگی ایترون 22 را مورد ارزیابی قرار دادند، که در نتیجه مطالعه آنها، روشی سریع برای تعیین ژنتایپ وارونگی ایترون 22h معرفی شد (۱۸). همچنین در سال 2008 همین گروه در مطالعه‌ای دیگر از روش IS-PCR برای تعیین ژنتایپ افراد هموفیلی استفاده کردند. بدین منظور سه گروه مورد ارزیابی قرار گرفت و بررسی وارونگی ایترون 22 در آنها با این روش انجام شد. IS-PCR برای ارتقای تشخیص مولکولی وارونگی ایترون 22 و تمایز سریع الگوهای وارونگی نوع I و نوع II و حذف‌های مرتبط با ایترون 22h ، مضاعف شدگی ایترون 22 طراحی شده است. این روش همچنین قادر به ارزیابی افراد ناقل بیماری نیز می‌باشد (۱۷). این مطالعه با هدف تعیین وارونگی نوع I و نوع II ایترون 22 ژن فاکتور هشت انعقادی با استفاده از روش IS-PCR به منظور ارتقای تشخیص مولکولی این موتاسیون در بیماران هموفیلی A شدید در ایران انجام شد.

روش بررسی

در این مطالعه آزمایشی، متعاقب هماهنگی با بخش هموفیلی بیمارستان سیدالشهداء (ع) در اصفهان، پس از اخذ رضایت‌نامه، از 30 بیمار مبتلا به هموفیلی A شدید با درصد فعالیت فاکتور هشت زیر 1% سطح نرمال، $5\text{--}10\text{ cc}$ خون محیطی گرفته شد. نمونه‌های دریافتی در لوله‌های حاوی مقدار مناسب EDTA (ماده ضدانعقاد)، جمع‌آوری شدند. همزمان با این کار، پرسشنامه ویژه‌ای، به منظور بررسی وضعیت بیماران که در برگیرنده سؤالاتی در ارتباط با تست‌های انعقادی بیماری بود، برای هریک از افراد مورد مطالعه تکمیل شد. سپس استخراج DNA از نمونه‌های خون با استفاده از روش اشباع نمکی (Salting out) انجام گرفت (۲۱). سنجش کیفیت و غلظت DNA با استفاده از دستگاه اسپکتروفوتومتر در طول موج‌های 260 و 280 nm و نیز با استفاده از الکتروفورز ژل آگارز صورت گرفت. به منظور بررسی وارونگی ایترون 22 در بیماران، از تکنیک IS-PCR برای تکثیر نواحی مربوطه استفاده شد (۱۸)، و نمونه‌های دارای وارونگی ایترون 22 که با روش Southern blot در کشور انگلستان تأیید

شکل شماره ۲: نمونه های دارای وارونگی ایترنون ۲۲h نوع II تست تشخیص وارونگی ایترنون ۲۲h نوع II: ۱: باند نرمال، ۲: وارونگی ایترنون ۲۲h نوع II، ۳: وارونگی ایترنون ۲۲h نوع I، ۴: ۵: مارکر ۱۰۰ جفت بازی را نشان می دهد.

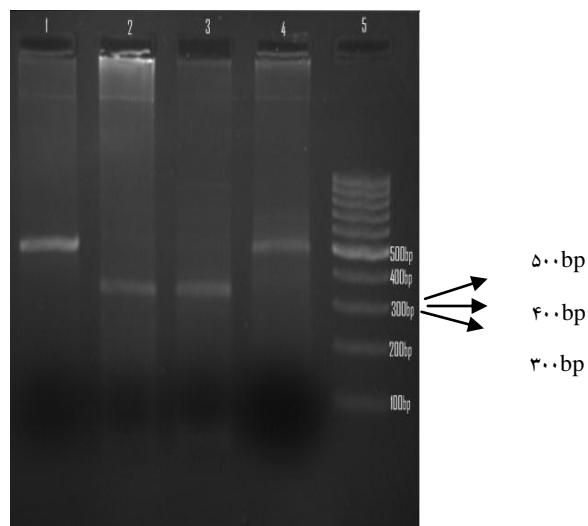
بحث

هموفیلی A یک اختلال انعقادی مادام العمر وابسته به کروموزوم X است، که به علت فراوانی بالای هموفیلی A، افراد مبتلا به این بیماری برای تعیین وجود جهش وارونگی، در این مطالعه بررسی شدند. در ایران حدود ۵۰۰۰ بیمار هموفیل A و حدود ۱۰۰ بیمار هموفیل B وجود دارد. علت انتخاب نوع شدید بیماری، شیوع بالای آن (۵۰٪) نسبت به نوع متوسط و ضعیف و نیز اهمیت بالینی آن از نظر خونریزی های خود به خودی بوده است (۷، ۶). همچنین به دلیل مشکلات روحی، جسمی و مالی که از اثرات خونریزی های مکرر می باشد، بررسی موتاسیون در بیماران مبتلا به نوع شدید هموفیلی A حائز اهمیت است. شناسایی موتاسیون در تشخیص ناقلين و تشخیص پیش از تولد نیز نقش مهمی در جلوگیری از گسترش بیماری دارد (۲۲). از موارد دیگری که باید مدنظر قرار گیرد، ایجاد آنتی بادی های مهار کننده علیه فاکتور هشت انعقادی پس از تزریق فاکتور هشت به عنوان درمان در بیماران مبتلا به هموفیلی A شدید است. مهار کننده ها عمدتاً ترین مشکل در درمان بیماران هموفیلی A بوده که در پاسخ به تزریق کنستانترهای فاکتور ۸ تولید شده و مانع از فعالیت فاکتور هشت انعقادی می شوند (۲۳، ۶، ۵). ۴۰-۲۰٪ بیماران هموفیل A شدید علیه فاکتور هشت دریافتی، آنتی بادی تولید می کنند (۲۴).

در آخر، سنتر نهایی در ۷۲°C به مدت ۵ دقیقه انجام شد. برای مشاهده محصولات PCR از الکتروفورز ژل آگارز ۱/۵٪ حاوی آتیدیوم بروماید به منظور رنگ آمیزی ژل و مشخص شدن باندها زیر دستگاه Gel Doc (ولیبر، فرانسه) استفاده شد. در این مطالعه با استفاده از روش IS-PCR، فرکانس وارونگی ایترنون ۲۲ نوع I و نوع II براساس ژنتوتایپ به دست آمده از بیماران هموفیلی A شدید بررسی شده، محاسبه گردید.

یافته ها

از ۳۰ بیمار هموفیل A شدید مورد بررسی، ۱۲ نفر دارای وارونگی ایترنون ۲۲ نوع I و ۲ نفر وارونگی ایترنون ۲۲ نوع II داشتند (شکل شماره ۱ و ۲). قطعه مربوط به وارونگی ایترنون ۲۲h نوع II دارای ۳۸۵ جفت باز و قطعه مربوط به وارونگی ایترنون ۲۲h نوع I دارای ۳۳۳ جفت باز می باشد. در افراد نرمال، قطعه ایجاد شده، ۴۸۷ جفت باز دارد.

شکل شماره ۱: نمونه های دارای وارونگی ایترنون ۲۲h نوع I نتایج ژل الکتروفورز محصولات PCR، و تست تشخیص وارونگی ایترنون ۲۲h نوع I: ۱ و ۴: باند نرمال، ۲ و ۳: وارونگی ایترنون ۲۲ نوع I، ۵: مارکر ۱۰۰ جفت بازی را نشان می دهد.

در مطالعه حاضر به منظور تأیید تشخیص وارونگی ایترنون ۲۲ (در بیمارانی که با این روش بررسی می‌شوند)، افرادی که قبلًاً توسط روش Southern Blot آنالیز شده بودند به وسیله روش IS-PCR برای یافتن وارونگی ایترنون ۲۲ مورد ارزیابی قرار گرفتند، که تطابق کامل در نتایج به دست آمده برای تمامی بیماران وجود داشت (۱۷). روش IS-PCR می‌تواند تمام بازآرایی‌های مرتبط با ایترنون ۲۲h مانند وارونگی، حذف بزرگ، مضاعف شدگی، واردشده‌گی و جابجایی را مورد ارزیابی قرار دهد. این روش کم‌هزینه بوده و آنالیز دقیق بیماران مبتلا به هموفیلی و ناقلين این بیماری با این روش انجام پذیر است. از آنجایی که روش‌های ارزیابی وارونگی زمانبر بوده و نیاز به مهارت‌های تکنیکی بالایی دارد، لذا این روش جایگزینی مناسب برای ارزیابی وارونگی‌های ایترنون ۲۲ نوع II باشد و بایستی به عنوان اولین انتخاب برای آنالیز این جهش در نظر گرفته شود.

نتیجه‌گیری

در این مطالعه بیماران مبتلا به هموفیلی A شدید با استفاده از روش IS-PCR، که روشی نوین در تشخیص مولکولی وارونگی است، مورد ارزیابی قرار گرفتند. پیشتر از روش‌های LD-PCR و Southern blot برای ارزیابی وارونگی ایترنون ۲۲ در بیماران هموفیلی A شدید استفاده می‌شد، که هر کدام مشکلات خاص خود را داشتند. در این مطالعه با کمک روش کم‌هزینه IS-PCR تشخیص سریع و دقیق جهش وارونگی در بیماران هموفیلی A شدید صورت گرفت و همان‌گونه که انتظار می‌رفت وارونگی ایترنون ۲۲ نوع I نسبت به نوع II فراوانی بیشتری را نشان داد. طبق نتایج این پژوهش، ارزیابی ناقلين این بیماری و جلوگیری از تولد نوزادان مبتلا می‌تواند مفید واقع شود.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان این مقاله از تمامی افرادی که در انجام این پژوهش ما را یاری رساندند، همکاران بخش پژوهشکی مولکولی انسیتو پاستور ایران و بیمارستان سیدالشهداء (ع) اصفهان، سپاسگزاری می‌نمایند.

همچنین در بیش از ۳۰٪ بیماران هموفیل A که دارای حذف و یا وارونگی در ژن فاکتور هشت انعقادی هستند، احتمال ایجاد مهارکننده وجود دارد (۵). نکته دیگر، شیوع بالای وارونگی ایترنون ۲۲ در بیماران هموفیل A شدید (۴۰-۵۰٪ گستره جهانی)، به عنوان علت ایجاد هموفیل A شدید می‌باشد (۲۶، ۲۵)، که موارد ذکر شده لزوم بررسی این موتاسیون را در بیماران هموفیل A شدید نشان می‌دهد. در این مطالعه از ۳۰ بیمار مورد بررسی، ۱۴ بیمار دارای وارونگی ایترنون ۲۲ (۱۲ بیمار نوع I و ۲ بیمار نوع II) بودند که بیانگر شیوع بالای وارونگی ایترنون ۲۲ نوع I نسبت به نوع II می‌باشد (۲۰، ۱۹). در مطالعه‌ای که توسط Polakova و همکاران (سال ۱۹۹۸) انجام شد در ۵۰٪ بیماران با هموفیلی A شدید، وارونگی مشاهده گردید که وارونگی نوع I (۸۲/۶٪)، فراوانی بیشتری نسبت به نوع II (۱۷/۴٪) داشت (۲۶)، نتایج به دست آمده تأیید کننده شیوع بالای وارونگی ایترنون ۲۲ نوع I نسبت به نوع II بود. همچنین در مطالعه‌ای که توسط Bagnall و همکاران (سال ۲۰۰۲) بر روی ۲۰۹ بیمار غیروابسته مبتلا به هموفیلی A شدید صورت گرفت، ۴۵٪ بیماران دارای وارونگی ایترنون ۲۲ بودند (۲۷).

وارونگی ایترنون ۲۲ توسط روش‌های Southern blot و یا LD-PCR قابل ارزیابی است (۱۸). قابلیت ارزیابی Southern blot اما ناقلين بوده و می‌تواند وارونگی ایترنون ۲۲ را مشخص کند، اما این روش سریع نبوده و انجام آن سخت و به علت کار با مواد رادیواکتیو خطرناک است، همچنین در این روش به مقدار بیشتری DNA نسبت به آنالیز PCR نیاز است، که کاربرد آن را در تشخیص قبل از تولد با مشکل مواجه می‌سازد (۲۸، ۱۸، ۵). LD-PCR تکثیر توالی‌های بلند DNA را ممکن می‌سازد، همچنین این روش قادر به بررسی وارونگی، حذف و جابجایی در ژنوم است، اما به کیفیت DNA الگو حساس بوده، ولی چنین حساسیتی در روش IS-PCR وجود ندارد. همچنین زمان مورد نیاز برای انجام عمل تکثیر DNA در LD-PCR طولانی بوده و الکتروفورز نیز آهسته انجام می‌شود، در حالی که IS-PCR مانع از تکثیر DNA در طول توالی‌های طولانی و غنی از GC مرتبط با ایترنون‌های ۲۲h می‌شود (۲۸، ۱۸، ۱۷).

References:

- Perez-Luz S, Abdulrazzak H, Grillot-Curvallin C, Huxley C. Factor VIII mRNA expression from a bac carrying the intact locus made by homologous recombination. *Genomics* 2007;90(5):610-9.
- Ranjan R, Biswas A, Meena A, Akhter MS, Yadav BK, Ahmed RH, et al. Importance of investigating somatic and germline mutations in hemophilia A: A preliminary study from all India institute of medical sciences, India. *Clin Chim Acta* 2008;398(1-2):103-8.
- Ahmed R, Kannan M, Biswas A, Ranjan R, Choudhry VP, Saxena R. Use of intron 1 and 22 iiinversions and linkage analysis in carrier detection of hemophilic a in Indians. *Clin Chim Acta* 2006;365:109-112.
- Shen WB, Spiegel PC, Chang CH, Huh JW, Lee JS, Kim J, et al. The tertiary structure and domain organization of coagulation factor viii. *Blood* 2008;1(111):1240-7.
- Pruthi RK. Hemophilia: A practical approach to genetic testing. *Mayo Clin Proc* 2005;80(11):1485-99.
- Oldenburg J, Ivaskevicius V, Rosta S, Fregin A, White K, Holinski-Feder E, et al. Evaluation of DHPLC in the analysis of hemophilia A. *J Biochem Biophys Methods* 2001;47(1-2):39-51.
- Wang W, Merchlinsky M, Inman J, Golding B. Identification of a novel immunodominantcytotoxic t lymphocyte epitope derived from human factor VIII in a murine model of hemophilia A. *Thromb Res* 2005;116(4):335-44.
- Franchini M, Targher G, Montagnana M, Lippi G. Laboratory clinical and therapeutic aspects of acquired hemophilia A. *Clin Chim Acta* 2008 Sep; 395(1-2):14-8.
- Lacroix-Desmazes S, Misra N, Bayry J, Villard S, Kazatchkine MD, Kaveri SV. Antibodies with hydrolytic activity towards factor VIII in patients with hemophilia A. *J Immunol Methods* 2002;269(1-2):251-6.
- Singleton T, Kruse-Jarres R, Leissinger C. Emergency department care for patients with hemophilia and von wille brand disease. *J Emerg Med* 2010;39(2):158-65.
- Chorba TL, Holman RC, Clarke MJ, Evatt BL. Effects of HIV infection on age and cause of death for persons with hemophilia A in the united states. *A M J Hematol* 2001;66:229-40.
- Soukharev S, Hammond D, Ananyeva NM, Anderson JAM, Hauser CAE, Pipe S, et al. Expression of factor VIII in recombinant and transgenic systems. *Blood Cells Mol Dis* 2002;28(2):234-48.
- Fang H, Wang L, Wang H. The protein structure and effect of factor VIII. *Thromb Res* 2007;119(1):1-13.
- Miclea RD, Varma PR, Peng A, Balu-Iyer SV. Development and characterization of lipidic cochleate containing recombinant factor VIII. *Biochim Biophys Acta* 2007;1768(11):2890-8.
- Herlitschka SE, Schlokat U, Falkner FG, Dorner F. High expression of a b-domain deleted factor viii gene in a human hepatic cell line. *J Biotechnol* 1998;61(3):165-73.
- Nair PS, Shetty S, Kulkarni B, Ghosh K. Molecular pathology of haemophilia A in Indian patients: Identification of 11 novel mutations. *Clin Chim Acta* 2010;411(23-24):2004-8.
- Rossetti LC, Radic CP, Larripa IB, De Brasi CD. Developing a new generation of tests for genotyping hemophilia-causative rearrangements involving int 22h and int1h hotspots in the factor viii gene. *J Thromb Haemost* 2008;6(5):830-6.
- Rossetti LC, Radic CP, Larripa IB, De Brasi CD. Genotyping the hemophilia inversion hotspot by use of inverse PCR. *Clin Chem* 2005;51(7):154-8.

19. Bagnall RD, Giannelli F, Green PM. Int 22h-related inversions causing hemophilia A: A novel insight into their origin and a new more discriminant pcr test for their detection. *J Thromb Haemost* 2006;4(3):591–8.
20. Bagnall RD, Ayres KL, Green PM. Gene conversion and evolution of xq28 duplicons involved in recurring inversions causing severe hemophilia A. *Genome Res* 2005;15(2):214–23.
21. Miller SA, Dykes DD, Polesky HF. A simple salting out procedure for extracting dna from human nucleated cells. *Nucleic Acids Res* 1988;16(3):1215.
22. Collins P, Faradji A, Morfini M, Enriquez MM, Schwartz L. Efficacy and safety of secondary prophylactic vs. on-demand sucrose-formulated recombinant factor VIII treatment in adults with severe hemophilia A: Results from a 13-month crossover study. *J Thromb Haemost* 2010;8(1):83–9.
23. Kulkarni R, Aledort ML, Berntorp E, Brackman HH, Brown D, Cohen RA, et al. Therapeutic choices for patients with hemophilia and high-titer inhibitors. *Am J Hematol* 2001;67(4):240–6.
24. McCarthy J, Mathew P. Treatment of hemophilia with inhibitors: An advance in options for pediatric patients. *J Emerg Nurs* 2011;37:474–6.
25. Zhang YZ, Liua JX, Shao HZ, Chi ZW, Wang HL, Chen SJ, et al. Characterization of genetic defects of hemophilia A in Mainland China. *Genet Anal-Bio Mol Eng* 1999;15(6):205–7.
26. Polakova H, Kadasi L, Filova A. Factor VIII gene inversions in haemophilia A patients of Slovakia. *Hum Hered* 1998;48(1):34–7.
27. Bagnall RD, Waseem N, Green PM, Giannelli F. Recurrent inversion breaking intron 1 of the factor VIII gene is a frequent cause of severe hemophilia A. *Blood* 2002;99(1):168–74.
28. Liu Q, Nozari G, Sommer SS. Single-tube polymerase chain reaction for rapid diagnosis of the inversion hotspot of mutation in hemophilia A. *Blood* 1998;92(4):1458–9.